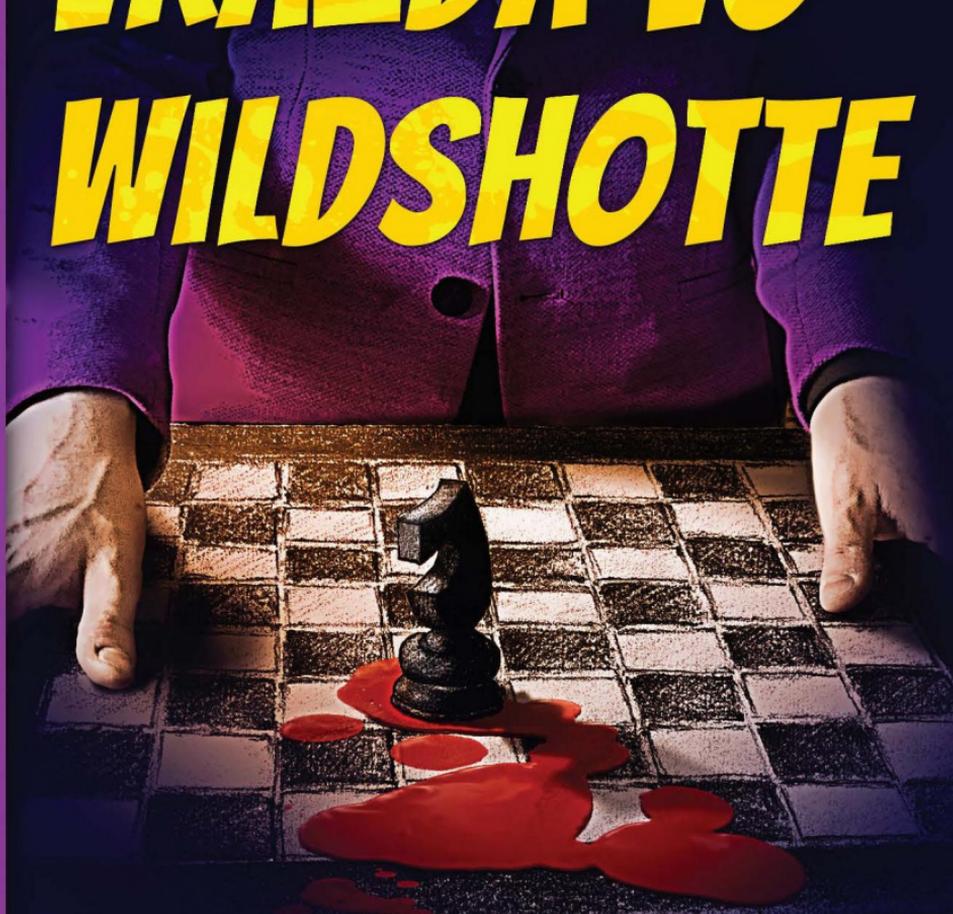

BERNARD CAPES

VRAŽDA VO

WILDSHOTTE

detektívny román

EUROPA

BERNARD CAPES

EUROPA

Bernard Capes: Vražda vo Wildshotte

Preklad © Renáta Rudišinová 2020

Predslov Gilbert Keith Chesterton 1919

Redakčná úprava a poznámky © Martin Plch 2020

Návrh prebalu a grafická úprava © Martin Vrabc 2020

Sadzba © Milan Beladič (www.beeandhoney.sk) 2020

Ako dvadsiaty zväzok edície Liga výnimočných
vydalo © Vydavateľstvo Európa, s.r.o. 2020

Prvé slovenské vydanie

www.vydavatelstvo-europa.sk

ISBN 978-80-89666-86-7

VRAŽDA VO WILDSHOTTE

PREDSLOV

Napísať predslov k poslednému dielu zosnulého spisovateľa Bernarda Capesa je smutná pocta, a to z viacerých dôvodov. Nielenže zomrel predčasne a nečakane, no jeho plodná myseľ si nikdy neoddychla a z tohto sveta sa odobral s pocitom nedokončenej práce. Od samého počiatku bol v jeho prózach cítiť silný vplyv poézie, ktorý si pozorný čitateľ uvedomoval najmä vďaka tomu, že ňou zušľachtil skutočne modernú a dokonca aj melodramatickú tematiku. Platí to aj pre tento príbeh plný záhad, v ktorom spracoval podobne tragické udalosti, ako vo svojom staršom románe *Naša temná pani*.¹ Tvrdenie, že za svojho života nedosiahol uznanie, lebo okrem iného písal aj populárnu literatúru, vyznieva dosť paradoxne. Capesove vskutku výnimočné detektívne či dobrodružné romány totiž nezískali väčšiu pozornosť, pretože ich jeho súčasníci nedokázali plne doceniť. On však ostal aj naďalej verný tomuto druhu prózy, ktorú zároveň obohatil o neoromantickú poetiku v štýle Roberta Louisa Stevensona². Bernard Capes dokázal s neuveriteľnou ľahkosťou napísať lacný krvák, ktorý sa však potom draho predával. Jeho poviedky, ale aj vážne historické diela nesú výrazné stopy básnického jazyka a platí to aj o tomto príbehu. Hovorí sa, že básnika by sme nemali chápať len vďaka jeho veršom, ale už v samotnom názve básne. Platí to aj pre Bernarda Capesa, a to napríklad pri jeho *Vínnom jazere*³. Táto kniha má v sebe jedinečné čaro, ktoré do obyčajnej melodrámy vnieslo prvky povznášajúcej modernosti. V nespočetnom množstve kriminálnych románov sa popísala neuveriteľná hromada príbehov o prekliatych či ukradnutých drahokamoch. *Vínné jazero* je meno rubína a hoci je originálne, zároveň ním nie je. Dobrodružné

1 Bernard Capes *Our Lady of Darkness*, 1899

2 Robert Louis Stevenson (1850 – 1894) – škótsky prozaik, autor cestopisov a básnik. Preslávili ho najmä romány *Ostrov pokladov* (*Treasure Island*, 1883) a *Podivný prípad doktora Jekylla a pána Hyda* (*Strange Case of Dr Jekyll and Mr Hyde*, 1886)

3 Bernard Capes *The Lake of Wine*, 1898

prózy sú priam prepchané najrozličnejšími drahými kameňmi a stovky z nich nesú ich meno. Ľudia doslova prahnú po šestákových tituloch ako *Sultánovo slnko*, *Oko boha Višnu* alebo *Bengálska hviezda*. Dokonca aj taká maličkosť ako výber titulu totiž dokáže u čitateľa vyvolať živú predstavu – sen o zapadajúcom slnku na mori, červenom ako krv a omamnom ako víno. V tvorbe Capesa však nejde o ojedinelý prípad, pretože sa nevedomky držal tohto osvedčeného pravidla. Veľa literátov z osemnásteho storočia si zvolilo prebádanú cestu, ale Bernard Capes po nej kráčaľ skutočne svojsky a opatrne pritom našľapoval. Ak by sme povedali, že vynakladal obrovské úsilie na napísanie bezvýznamných diel, bol by to ľahkovážny a zároveň nepravdivý výrok. Na tomto mieste však nemá zmysel rozoberať rozdiely medzi vyššou a prízemnou literatúrou. Nestotožňujem sa s názorom, že senzualizmus je výhradnou doménou podradnejších próz, keďže u čitateľov vyvoláva tie najrôznejšie pocity. Vhodnejším tvrdením by hľadám bolo, že Capes do svojich diel, ktoré mnohí považujú za brak, pridal veľkú dávku svojej výnimočnej predstavivosti.

Jeho posledná kniha je zároveň literárny experiment, v ktorom popisuje záhadný príbeh nadaného umelca a schopného policajta. Pri jej čítaní si nemôžeme byť ničím istí, no práve to je dokonalý autorský zámer. Detektívny a dobrodružný román sú hľadám jediné typy prózy, v ktorej sa z hrdinu môže vykľuť zlosyn a zo zlosyna hrdina. Vieme, že Osbaldistona nezradil jeho vlastný syn Frank, ale pokojne to mohol byť jeho synovec Rashleigh.⁴ Sme presvedčení, že spoločnosť plukovníka Newcoma sa nesprisahala proti jeho synovi Clivovi, no mohol to byť jeho synovec Barnes.⁵ V príbehu ako *Mesačný kameň*⁶ by sme miestami mali považovať Franklina Blaka za hrdinu,

4 Postavy z historicko-dobrodružného románu Waltera Scotta (1771 – 1832) *Rob Roy* (1817).

5 Postavy zo spoločensko-kritického románu Williama Makepeaca Thackeraya (1811 – 1863) *Newcomovci: Pamäť najrešpektovanejšej rodiny* (*The Newcomes: Memoirs of a Most Respectable Family*, 1854 – 1855).

6 Wilkie Collins (1824 – 1889) *The Moonstone* (1868) – slávna epištolárna próza, ktorá je považovaná za prvý detektívny román.

za ktorého ho považuje aj Rachel Verinderová. V Bentleyho románe *Trentonov posledný prípad*⁷ je postava pána Marlowa občas rovnako temná ako pán Manderson. Účelom tejto techniky je znemožniť alebo aspoň sťažiť nielen odhad deja, ale aj charakteru postáv, pretože každá jedna z nich by mala ostať neznámou veličinou. Taliani označujú preklad za zradu, no u tohto literárneho žánru by zradou bolo už samotné rozoberanie autorského prístupu. Detektívne romány mám priveľmi rád na to, aby som si pôžitok z nich pokazil nezmyselným analyzovaním. Nemôžem však opomenúť dômyselný nápad, vďaka ktorému jedna z postáv tohto príbehu zostáva neznámou veličinou, pretože sa zanovito vyhýba odpovediam. Ten muž tento svoj trik zanovito obhajuje – napoly presvedčivo – ako škrupule z pravdovravnosti. Romány Bernarda Capesa mi navždy utkvajú v pamäti vďaka množstvu kúzelných detailov, ktoré sú pre jeho tvorbu charakteristické, hoci takmer nebadateľné. Ktovie, možno sa k nemu ľudia raz vrátia, aby hľadali poéziu ukrytú v hĺbinách jeho próz.

Gilbert Keith Chesterton

7 Edmund Clerihew Bentley (1875 – 1956) *Trent's Last Case* (1913) – kriminálny román s amatérskym detektívom Philipom Trentom. V Spojených štátoch kniha vyšla pod názvom *Žena v čiernom* (*The Woman in Black*).

PRVÉ STRETNUTIE S BARÓNOM*(Z rukopisu Apológie od zosnulého pána Bickerdika)*

Pred niekoľkými rokmi som v Paríži netrpezlivo vyčkával svojho priateľa z armády Huga Kennetta. Keďže sme obaja prichádzali z juhu Francúzska – ja z Vauclise a Kennett z Azúrového pobrežia –, dohodli sme sa, že pred návratom domov spoločne strávime septembrový týždeň v hlavnom meste. *Enfants perdus!*⁸ Kennett bol od nepamäti nedochvilný a na stretnutie sa mu opäť nepodarilo dostaviť načas alebo aspoň s prijateľným meškaním. Trochu som si tým lámal hlavu, pretože som medzitým stihol minúť všetky cestovné šeky a, ak mám byť úprimný, spoliehal som sa na jeho výpomoc s týmto problémom. Nedalo sa však nič robiť, len trpezlivo čakať a do jeho príchodu si plnými dúškami užívať voľné chvíle. Pravdupovediac však toho na vychutnávanie nebolo veľa. Parížania sú možno síce sporiví, ale Paríž rozhodne nie je pre nemajetných. Prekvapilo ma, aká je v ňom s prázdnu peňaženkou nuda. K tomuto zisteniu som prišiel po dvoch dňoch. Buď sa presuniem z *Ritzu* do skromnejšieho hotela, alebo naše stretnutie zruším a domov sa vrátim sám.

Jedného popoludnia na mňa počas potuliek Parížom doľahol ukrutný smäd, a tak som zamieril ku *Café l'Univers* na *Place du Palais Royal* a posadil sa za voľný stôl na terase. Kaviareň sa nachádzala na rušnom námestí, pri ktorom sa zbieha viacero ulíc. Človek si v nej môže len tak posediť a pozorovať pritom rozmanité typy ľudí. Neďaleko odo mňa pri zasklenej strane terasy sedel muž, ktorý ma okamžite zaujal. Bleskurýchle si do miniatúrneho notesu robil nákresy výstredných dámskych klobúkov, ktoré sa mu mihali pred očami. Pohľad na neho ma udivoval. Vynakladal priam nadľudské úsilie, aby mu neunikol ani jeden z nich. Stačilo zopár rýchlych ťahov

8 (franc.) stratené deti

ceruzou a tenké prsty okradli nevedomé obete o jedinečné modely klobúkov. Celá tá scéna mi pripomínala osemnásť storočie, keď sa prepychové parochne kradli rovno zo šľachtických hláv. Pozoroval som obratné pohyby umeleckého zlodca a musím priznať, že som pritom obdivoval, s akou šikovnosťou ich vykonáva.

„Starý lišiak!“ ozval sa hlboký hlas z boku.

Slová prichádzali od zákazníka sediaceho nablízku, ktorého som si dovtedy vôbec nevšimol. Bol to pomerne objemný muž so samoľúbym výrazom na podlhovastej, čerstvo oholenej tvári. Mal na sebe voľný svetlosivý oblek, na hlave slamený klobúk a voňal – príjemne a čisto – po šnupavom tabaku. Pred ním stál široký pohár s ľadovou grenadínou, z ktorého trčalo zopár slamiek.

„Presne tak,“ odvetil som. „Čo myslíte, kto to asi je?“

„Hm,“ zamyslel sa neznámy. „Možno klobučnický kupliar. Stačí?“

Popis by zodpovedal, a tak som len dodal: „Alebo módnny návrhár.“

„Možné to je,“ prikývol. „Bez urážky, ale medzi nimi predsa nie je žiadny rozdiel, či áno?“

Potajomky som si ho poobzeral. Pripomínal mi podobizeň Thiersa⁹, len bez okuliarov. Pôsobil by miernym, zhovievavým dojmom, keby nebolo tých jeho nepokojných očí. Prezrádzali obrovský záujem o okolie, zatiaľ čo zvyšok tela sa ani nepohol. V rušnom dave skákali jeho oči z jedného človeka na druhého, ako keď si vrabec hľadá potravu na zemi.

„Zlaté ručičky,“ vrátil sa náhle k umelcovi. „Všimli ste si na nich niečo výnimočné?“

„Nie,“ odvetil som. „Čo také?“

Neodpovedal a potiahol si zo slamky.

„Ach,“ vzdychol a pôžitkársky sa oprel. „Kde na svete by nám bolo lepšie ako v tomto pohodlnom kresle pri chladenom nápoji.“

9 Louis Adolphe Thiers (1797 – 1877) – francúzsky historik a politik

„Nuž,“ súhlasil som, „aspoň mi rýchlejšie utečie čas.“

„Čakáte na niekoho?“ opýtal sa zvedavo.

Na plné ústa som zazíval.

„Ako zvyčajne. Pred troma dňami som sa tu mal stretnúť s priateľom. Čo si o tom myslíte, pane?“

„Bral by som to s nadhľadom, ak sa o vás starajú v hoteli *Ritz*.“

Prekvapene som na neho vytreštil oči.

„Aj o vás?“

„Nie, ale o vás áno,“ povedal.

Jeho slová ma zmiatli, no zároveň vo mne prebudili zvedavosť.

„Neubytovali ste sa tu?“ vyzvedal som. Veselo pokrútil hlavou. „Tak odkiaľ viete, že ja áno?“

„Nie je to žiadna záhada“ riekol. „Stáli ste na schodoch hotela, keď som prechádzal okolo. Zvyšok ste priznali vy sám.“

„A z toho davu ste si zapamätali práve mňa?“ rozhodil som pochybovačne ruky.

Zasmial sa, no ani teraz mi neodpovedal.

„Ako ste vedeli,“ naliehal som, „že očakávam pánsku spoločnosť?“

„Vy ste to naznačili,“ odvetil.

„No nie na začiatku.“

„Presne tak, nie na začiatku,“ súhlasil a zmĺkol.

„Nepáči sa vám *Ritz*?“ opýtal som sa po chvíli, aby som s ním opäť nadviazal rozhovor. Pravdou je, že som sa hrozne nudil a chcel som využiť možnosť aspoň trochu sa o svoje trápenie podeliť s neznámym krajanom.

„To som netvrdil,“ riekol. „No priznávam, že je pre mňa príliš prepychový. Ak vás to zaujíma, bývam v hoteli *Montesquieu*.“

„Môžem sa opýtať, kde sa nachádza?“

„*Rue Montesquieu* je kúsok odtiaľto.“

„Mohli by ste mi o ňom povedať čosi viac? Hoci som sa už ubytoval, ocitol som sa v nemilej finančnej situácii.“

„Samozrejme,“ odvetil s dobrou náladou. „Nevyhovuje každému a dokonca sa ani neuvádza v bedekroch. No mám pocit, že nenáročným zákazníkom tam aspoň rýchlejšie utečie čas. Ponúka slušné izby a primerané raňajky – nič viac. Na obed si môžete odskočiť cez cestu do *Duval's* alebo do *Restaurant au Boeuf à la mode* na neďalekej *Rue de Valois*, kde podávajú delikatesy ako *sole à la Russe* či *noisettes d'agneau à la Réjane*. Tamojšiu kuchyňu by ste určite mali vyskúšať.“

Jeho slová zneli presvedčivo, a tak som uvažoval, ako sa novému známemu zavďačiť, keď vtom sa z ulice ozval rachot a krik. Obaja sme vyskočili na rovné nohy. Umelec s notesom totiž medzitým dokončil svoju prácu a postavil sa na odchod, no bezmyšlienkovite zišiel z chodníka a nechtiac skočil rovno pod kolesá okoloidúceho taxíka.

Napriek jeho pokojnej povahe tá nehoda môjho spoločníka nečakane rozrušila. Vysúkal zo seba zopár znepokojených slov a navzdory svojej značnej hmotnosti sa náhlil k miestu zrážky, na ktoré sa už hrnula kopa ľudí. Zo svojho miesta som síce veľa nevidel, no len čo sa dav zvedavcov rozišiel, pristúpil som k jednému z okoloidúcich a spýtal sa na zdravotný stav obeť. Dozvedel som sa, že zraneného muža previezol do nemocnice *Saint Antoine* rovnaký taxík, ktorý ho zrazil. Odprevadil ho do nej môj spoločník so slameným klobúkom. Tam sa naše priateľstvo na chvíľu skončilo.

Znovu sme sa stretli až o pár dní v hoteli *Montesquieu*, kam som sa predsa len presťahoval. Schádzal dolu schodmi do vestibulu a ja som práve vošiel z ulice. Uvítal ma a otcovsky ma uviedol ďalej.

„To nestačí,“ povedal. „To nestačí,“ zopakoval a vytiahol majiteľa hotelu z jeho tmavej komôrky.

„*Monsieur*, mrzí ma,“ obrátil sa na mňa, keď sa za recepným pultom objavil rozpačitý muž, „že vám tu neprejavili viac úcty. Také správanie je neprípustné, kým ste pod mojou záštitou. Poďte, ubytujem vás niekde inde.“

Majiteľa tie slová zaskočili. Čo vykonal, že si vyslúžil taký krutý trest od baróna Le Sagea? Ak sa pán uráči a objasní mu

svoju sťažnosť, spraví všetko, čo je v jeho silách, aby mu vyhovel.

„Hneď vám to poviem,“ zahrmel barón. „Svojmu priateľovi, pánovi Vivianovi Bickerdikovi, som váš hotel ospieval a na základe môjho odporúčania sa tu rozhodol ubytovať. A ako to dopadlo? Pridelili ste mu číslo devätnásť, pochmúrnú izbu s odlepujúcimi sa tapetami. Okrem toho mám podozrenie, že sa to v nej hmýri plošticami.“

Rozosmialo ma to, hoci tá predstava nebola príliš vábna. Majiteľ sa mi hlboko ospravedlnil a ani na chvíľu nezaváhal, či som tým priateľom baróna Le Sagea ja. Nenamietať som, keďže mi to prišlo vhod. Hoci izba číslo devätnásť bola posledná voľná, okamžite ma presunul do prvotriedneho apartmánu naproti. Bol príjemný, priestranný a mal aj toaletný stolík, kde som si mohol prepudrovať nos či vyvolávať duchov lordov z *Montesquieu*, ktorí ho kedysi obývali.

Za túto priateľskú službu by som vlastne mal byť barónovi vďačný, no pociťoval som voči nemu silnú výhradu. Nevedel som, čo si o ňom mám myslieť, a tá neistota ma nútila držať oči na stopkách. Nepresvedčil ma ani jeho súcit, že sa môj priateľ omeškal. Odkiaľ vie, ako sa volám? Možno mu moje meno povedali na recepcii hotela *Ritz*, kde som predtým býval. Ale prečo sa o to zaujímal? Dalo by sa to síce ospravedlniť zvedavosťou, ale naplno sa vyfarbil pri nepovolenej prehliadke mojej izby. Čo v nej vôbec hľadal? Na druhej strane, majiteľ hotela si ho očividne vážil a on ma možno chcel len navštíviť. Moje pochybnosti sa teda postupne rozplývali. Barón pôsobil ako vzdelaný človek na úrovni, nehovoriac o jeho titule, ktorý však mohol byť len miestny a nemusel mať veľkú váhu. Istotne nebol Francúz, iba ak si národnosť dobrovoľne osvojil. Jeho reč, vzhľad a povaha boli rovnako anglické ako jeho topánky.

Ešte v ten deň som sa ho opýtal na muža s notesom, ktorého, ako som vyrozumel, odprevadil do nemocnice. Moja otázka ho zjavne zmiatla, keďže rýchlo odvetil:

„Ahá, myslíte toho umelca? Áno, samozrejme. Či som ho odprevadil? Áno, áno. Je to historická budova, pán Bickerdike.

Z čias starého Paríža. Ak pre vás nemôžem urobiť nič viac, poberiem sa.“

Tak to bolo aj počas nasledujúcich stretnutí. Na žiadnu z mojich priamych otázok nevedel alebo nechcel odpovedať. Toto tajnostkárstvo mu zrejme prinášalo potešenie a odpovediam sa vyhýbal, aby nepochopiteľne prekvapoval nič netušiacich ľudí. Nuž, mohol ma veru tej svojej márnomyseľnosti ušetriť. Nie je nič otravnejšie, ako tajiť informácie, ktoré nie sú tajné. Ale ľudia sú všelijakí. Baróna som sa teda už viac na nič nevypytoval a dúfal som, že môj nezáujem pritiahne jeho pozornosť. Na ďalší deň sa v Paríži konečne ukázal Kennett a ja som sa z hotela *Montesquieu* presťahoval do svojej pôvodnej izby.

KAPITOLA DRUHÁ

DRUHÉ STRETNUTIE S BARÓNOM

(Z *Bickerdikovho rukopisu*)

Od prvého stretnutia s barónom prešiel takmer rok, keď sa naše cesty znovu skrížili – tentoraz v Londýne. Práve som bol na obede v *Simpson's in the Strand*, a keďže mi už na tanieri nič nezostalo, prešiel som do fajčiarskeho salóniku na kávu a pohárik – povinná zastávka pre vyššiu triedu utrmácaných gentlemanov plniaca spoločenský i oddychový účel. V tomto uvoľnenom prostredí sa stretávali význační zahraniční hostia, aby sa oddávali tej najstaršej a najušľachtilejšej hre – šachu –, pričom niektorí pozorovali, ako im myseľ pracuje na plné obrátky, zatiaľ čo iní sa rozhodli prijať duel kvôli sláve či zisku. Ešte lepšou možnosťou je, ako Gargantua¹⁰, zahrať si partičku s priateľom len tak pre zábavu a vychutnať si slastnú chuť tabaku. Napriek množstvu návštevníkov je atmosféra v salóniku s výhľadom na *Strand* vždy veselá. Dá sa v ňom stráviť príjemné popoludnie a popritom si pekne privyrobit', ak si pozorne vypočujete rady ostatných ľudí. Priznám sa, že to tak bolo aj v mojom prípade. V *Simpson's* som bol stálym zákazníkom.

Sotva som vstúpil do miestnosti, oči mi padli na baróna pohrúženého do hry s mužom, ktorý bol vyhláseným majstrom vo svojom odbore. Nemohol som sa mýliť. Priamo predou mnou sedel ten istý človek, ako toho dňa v *Café l'Univers* – nevýrazný, objemný, pokojný muž, odedý do rovnakého šatstva. Neodvážil som sa ho vyrušiť počas hry, a tak som ticho prešiel okolo a usadil sa na príhodné miesto pri okne.

„Stothard si konečne našiel seberovného súpera,“ poznamenal náhodný známy, ktorý sa rozvaloval blízko mňa a kývol hlavou k dvojici.

„Kto je to?“ opýtal som sa. „Poznáte ho?“

10 Gargantua – nebojácny, márnratný flegmatik, otec Pantagruela z päťdielneho renesančného románu François Rabelaisa *Gargantua a Pantagruel* (*La vie de Gargantua et de Pantagruel*, 1534)

„Viem, ako sa volá,“ znela odpoveď. „Le Sage, francúzsky barón s prázdnyimi vreckami. To je všetko.“

„Naozaj? S prázdnyimi vreckami?“

„Azda by som to nemal vravieť, no len sa tak domnievam. Ak sa unáhlite, zahrá si s vami partičku za pol šiling. Vynikajúci šachista.“

„Je tu nový?“

„Ale kdeže! Chodieval sem často, hoci s čoraz väčším odstupom.“

„Tak dobre, pozriem sa na nich zblízka.“

Ich stôl bol pri stene, naproti oknu. Za hráčmi už postávalo zopár zvedavcov, ktorí mlčky sledovali každý jeden ťah. Postavil som sa neďaleko Le Sagea tak, aby ma nevidel. Pokiaľ viem, oči neodtrhol od šachovnice, odkedy som vošiel do salónika. Sústredil sa na hru a okolie si očividne vôbec nevšimol. No len čo som sa ocitol za ním, doslova ma prebodol jeho hlas.

„Pán Bickerdike? Ako sa máte?“

Priznávam, že ma neuveriteľne vyľakal. Nevedel som si nijako vysvetliť, ako ma mohol zbadáť. Mal to zrejme nacvičené, čo opäť prebudilo môj odpor voči nemu. Takýmto privítaním chcel určite docieľať dojem nadprirodzených schopností. Slušne som mu odzdravil, presnejšie jeho temenu, a viac som nič nevravel. Hra skončila, barón sa pohodlne oprel a vyhlásil: „Mat, ak sa nemýlim.“ Oponent mlčky pritakal. Hoci na šachovnici ostala stáť ešte polovica figúrok, na výsledku to nič nemenilo. Šachový majster dokáže v istom bode hry predvídať všetky možné ťahy oboch hráčov a bez námietok prijať neodvratný koniec. Veľký Stothard utrpel prehru a nezostávalo mu teda nič iné, len ju uznať.

Barón vstal a obrátil ku mne s rozžiarenými očami.

„Rád vás opäť stretávam, pán Bickerdike,“ oslovil ma. „Aj vy hráte?“

„Ešte sa len učím,“ odvetil som.

„Neskúsili by ste...“

„To nie, ďakujem! Nie som taký hlupák, aby som sa nechal ošklbať.“

Nechcel som byť bezočivý, jednoducho sa mi pošmykol jazyk a vzápätí som svoje slová oľutoval, no on ich prijal so stoickým pokojom.

„Správne, bolo by to od vás dosť nerozvážne,“ vyhlásil barón.

Dost' chabo som sa pokúsil napraviť dojem.

„Mal som na mysli, vlastne som tým chcel povedať, že som mizerný šachista, zatiaľ čo vy...“ zasekol som sa od rozpakov.

„Zatiaľ čo ja,“ usmial sa, „som premohol veľkého Stotharda ako Dávid Goliáša – dobre miereným zásahom.“

Chápavo ma potľapkal po ramene a vtedy – v zvláštnom pomnutí mysle – som pokynul rukou na znak pozvania k stolu pri okne.

„Ďakujem,“ povedal, akoby ma chcel potrestať za toľkú opovážlivosť, „ale práve som si spomenul na jedno neodkladné stretnutie. Dúfam, že sa vám nakoniec podarilo stretnúť s vaším priateľom, keď ste tak náhle odišli z *Montesquieu*.“

„S Kennettom? Áno, pán barón,“ pritakal som a po chvíli som kajúčne dodal. „Mimochodom, toto naše druhé stretnutie sa prekvapivo spája s tým istým priateľom. Zajtra sa ho chystám navštíviť.“

„Skutočne?“ riekol začudovane. „To je naozaj zvláštne.“

Potriasol mi rukou a pobral sa na odchod. Prešiel som k oknu, odkiaľ som ho už onedlho pozoroval, ako vo svojom dlhom žakete s'ťažka kráča smerom k mestu. Zvedavo si obzeral okolitý svet a trochu mi pripomínal vajce na vandrovke.

Predpokladal som, že ho vidím posledný raz, no mýlil som sa. Keď som totiž na ďalší deň dorazil na stanicu Waterloo, na moje veľké prekvapenie tam stál, akoby na mňa čakal pri vstupe – mojom vstupe – vedúcom na nástupište expresného vlaku do Bournemouthu s pravidelným odchodom o druhej poobede. Prešli sme ním takmer súčasne.

„Zdravím,“ oslovil som ho. „Zberáte sa na juh?“

Priateľsky prikývol. „Napadlo mi, ak dovoľíte, že by sme mohli cestovať spolu.“

„S radosťou, samozrejme. No vystupujem už na prvej zastávke – vo Wintone.“

„Aj ja.“

„Naozaj? Winton je očarujúce mesto. Zostanete na noc?“

„Nie, nie. Smerujem do Wildshottu ako vy.“

„Do Wildshottu? Zrejme teda poznáte Kennettovcov.“

„Áno, sira Calvina. Ale jeho syna, vášho priateľa, som doposiaľ nemal tú česť stretnúť. Ako vravíte, zvláštna náhoda.“

„Určite ste však o tom vedeli včera – ak nie už vtedy v Paríži. Preboha, prečo ste...“ nevrlo som zmĺkol. Jeho tajnostkárstvo začínalo byť otravné. Každú chvíľu ma čímisi prekvapil.

„Či som to vedel?“ odvetil nevzrušenou protiotázkou. „Očividne nie – Louis, našli ste voľné kupé? Tak nám prineste prikrývky. A noviny.“

Obrátil sa na francúzskeho sluhu s malými žiarivými očami, ktorý na neho čakal pri otvorených dverách vozňa. Le Sage sa s ťažkosťami vyštvrel nahor a ja som ho namrzene nasledoval. Kto to, preboha, je? Dozaista by vyhlásil, že nie je nikým iným ako samým sebou. Napokon, z biedy ho vinili len obyčajné klubové klebety. Podľa mojich chabých vedomostí a jeho úsporných reakcií mohol byť pokojne bohatý ako Krézus¹¹. Očividne netrpel núdzou, hoci insolveniou by mohol. Priatelil sa však so sirom Calvinom, starým šľachticom, a okrem toho sa o ňom povrávalo, že hrá šach za peniaze. Nemalo zmysel lámať si nad tým teraz hlavu, všetko sa ukáže vo Wildshotte. Rezignovane som sa hodil na sedačku a rozhodol sa na to viac nemyslieť.

Nedá sa však poprieť, že bol vynikajúci spoločník. Počas celej cesty bol všímavý, zábavný a z rukáva doslova ťahal množstvo pútavých historiek, ktoré podával príjemným, nevtieravým hlasom prispôsobeným deju. Jeho tajnostkársky prejav bol priam stvorený pre mysteriózne príbehy – rovnako vzrušujúce a neuchopiteľné ako večný závan šnupavého tabaku

11 Kroisos alebo Krézus (cca. 595 – cca. 547 pred našim letopočtom) – posledný lýdsky kráľ, ktorý za svojho života zhromaždil obrovský majetok a jeho meno je už od staroveku synonymom nesmierne bohatého človeka.

–, ktoré vo vlaku umocňovali tajomnú atmosféru. Ten pach ho obklopoval ako aura. Rozhodne nebol nepríjemný a dotváral jeho osobnosť tak, ako sa isté vône spájajú s konkrétnymi ženami. Pravdepodobne to bola *Macuba*, vyberaná značka tabaku. Jej špecifická vôňa mi ho aj neskôr kdekoľvek pripomenula.

KAPITOLA TRETIA

WILDSHOTT

Wildshott – hampshirské sídlo Kennettovcov – leží medzi Wintonom a Sarum Road, približne šesť míľ od mesta a asi tri a pol míle od cesty smerujúcej k Longbridgeu. Osamotená budova stojí uprostred pustého, no prenádherného kraja patriaceho do rozsiahlej pahorkatiny, z ktorej vrcholov dovidieť takmer do všetkých kútov grófstva. Míľu na severovýchod leží na úpätí mierneho kopca dedinka Leighway a o čosi nižšie stojí pri hradskej krčma *Zubadlo a ohlávka*. Okrem týchto dvoch výnimiek nemá Wildshott iných susedov – najbližšie je skromný hostinec *Červený jeleň*, postavený na vysokom pahorku vzdialenom jeden a pol míle severne.

Do sídla sa vchádza z hradskej cez majestátnu bránu z kovaného železa. Odtiaľ vedie široká príjazdová cesta až k domu – tehlovej stavbe zo sedemnásteho storočia s okrasnou rímsou a obrovskou krytou terasou. Hneď vedľa domu sú stajne. Široký pozemok je do veľkej miery zalesnený – pre niekoho hádam až príliš. Husté lístie vytvára prítmie a vrhá široký tieň na budovu, ktorá by v otvorenejšom priestore pôsobila oveľa prívetivejšie. Lenže do doliny, v ktorej ho postavili, neustále steká voda, a preto sa budúce generácie Kennettovcov budú musieť s neodmysliteľnou húštinou napokon zmieriť.

Pozdĺž západnej hranice pozemku sa vinie holý pahorok a z jeho vrcholu sa dá dovidieť až na hostinec *Červený jeleň*. Na severnej strane zase rastie široký pás bučiny vedúcej až k hradskej, za ktorou sa stráca v pestrom sade. Hradská pretína pozemok – s najúrodnejšou pôdou v južnej časti – približne v polovici a dá sa k nej dostať od stajní cez bukovú húštinu po úzkom chodníčku, ktorý vedie k živému plotu. Približne päťdesiat yardov od hlavného vchodu sa v ňom skrývajú vráta, ktoré od hradskej oddeľuje len pár schodov. Biskupská cesta, ako ju nazývajú pre nejaké dávne povery, sa používa len zriedka, hoci sa po nej dostanete z domu do dolnej časti